

Kobras OÜ
Registrikood 10171636
kobras@kobras.ee

TÖÖ NR 2021-298-3
Oktoober 2023

Tellija: Lüganuse Vallavalitsus

**VIRU KEEMIA GRUPP AS TÖÖSTUSJÄÄTMETE
PRÜGILA KOHALIKU OMAVALITSUSE
ERIPLANEERING
DETAILNE LAHENDUS**

Juhataja:	Erki Kõnd
Projektijuht:	Teele Nigola
Maastikuarhitekt-planeerija:	Priit Paalo
Kontrollija:	Kreete Lääne

Objekti asukoht: Ida-Viru maakond, Lüganuse vald
X= 6585150, Y= 675900

ÜLDINFO

TÖÖ NIMETUS:	Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneering
OBJEKTI ASUKOHT:	Ida-Viru maakond, Lüganuse vald
TÖÖ EESMÄRK:	Ehitusõiguse määramine tööstusjäätmete prügila rajamiseks, maakasutuse sihtotstarbe muutmine, keskkonnatingimuste seadmine planeeringuga kavandatu elluviimiseks, seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevate kitsenduste ja servituutide ulatuse määramine. Planeeritava ala pindala on ca 147,75 ha.
TÖÖ LIIK:	Eriplaneering
TÖÖ TELLIJAJ:	Lüganuse Vallavalitsus Keskpuiestee 20, 43199 Kiviõli
Kontaktisik:	Kaie Metsaots Tel +372 5361 8707 kaie.metsaots@lyganuse.ee
HUVITATUD ISIK:	Viru Keemia Grupp AS Registrikood 10490531 Järveküla tee 14, 30328 Kohtla-Järve
Kontaktisik:	Bert Lõuke Tel 334 2799 bert.louke@vkg.ee Tiit Lukas Tel +372 5787 7787 tiit.lukas@vkg.ee
TÖÖ TÄITJAJ:	Kobras OÜ Registrikood 10171636 Riia 35, 50410 Tartu Tel 730 0310 http://www.kobras.ee
Projektijuht:	Teele Nigola – maastikuarhitekt-planeerija Tel 730 0312 teele@kobras.ee
Planeeringu koostajad:	Priit Paalo – maastikuarhitekt-planeerija priit@kobras.ee Triinu Sinimets – maastikuarhitekt-planeerija assistent triinu@kobras.ee
Konsultandid:	Urmas Uri (KSH juhtekspert ja KMH litsents nr KMH0046) Noeela Kulm – projektijuht/keskkonnaekspert Maris Palo – keskkonnaekspert Erki Kõnd – projektijuht, projekteerija Ene Kõnd – geoloog

Kontrollijad: **Marite Paat** – keskkonnaekspert
Ene Kõnd – tehniline kontrollija
Kreete Lääne – maastikuarhitekt-planeerija

Kobras OÜ litsentsid / tegevusload:

1. Keskkonnamõju hindamise tegevuslitsentsid:
KMH0046 Urmas Uri; KMH0159 Noela Kulm.
2. Keskkonnamõju strateegilise hindamise juhteksperdid:
Urmas Uri; Teele Nigola.
3. Hüdrogeoloogiliste tööde tegevusluba nr 379:
Hüdrogeoloogilised uuringud; Hüdrogeoloogiline kaardistamine.
4. Maakorraldustööde tegevuslitsents nr 635 MA-k.
5. MTR-i majandustegevusteed:
  - Ehitusuuringud EG10171636-0001;
  - Ehitusprojekti ekspertiis EK10171636-0002;
  - Omanikujärelevalve EO10171636-0001;
  - Projekteerimine EP10171636-0001;
  - Muinsuskaitse E 377/2008.
6. Maaparandusalal Tegutsevate Ettevõtjate Registri (MATER) registreeringud:
  - Maaparandussüsteemi omanikujärelevalve MO0010-00;
  - Maaparandussüsteemi projekteerimine MP0010-00;
  - Maaparanduse uurimistöö MU0010-00;
  - Maaparanduse ekspertiis MK0010-00.
7. Muinsuskaitseameti pädevustunnistus PT 606/2012:
Mälestise liigid: ehitismälestis, ajaloomälestis, maailmapärandi objektil asuv ehitis.
Tööde liik: konserveerimise ja restaureerimise projektide koostamine, konserveerimis- ja restaureerimistööde tegevuskavade koostamine maastikuarhitektuuri valdkonnas, muinsuskaitsejärelevalve, planeeringu muinsuskaitse eritingimuste koostamine, uuringud ja uuringu tegevuskavade koostamine.
8. Veeuuringut teostava proovivõtja atesteerimistunnistus (reoveesetest, pinnaveest, põhjaveest, heit- ja reoveest proovivõtmine) Noela Kulm - Nr 2074/22, Tanel Mäger – Nr 2075/22.
9. Kutsetunnistused:
  - Diplomeeritud mäeinsener, tase 7, kutsetunnistus nr 176863 – Tanel Mäger;
  - Volitatud hüdrotehnikainsener, tase 8, kutsetunnistus nr 167534 – Erki Kõnd;
  - Volitatud hüdrotehnikainsener, tase 8, kutsetunnistus nr 131647 – Oleg Sosnovski;
  - Volitatud hüdrotehnikainsener, tase 8, kutsetunnistus nr 180897 – Martin Võru;
  - Diplomeeritud hüdrotehnikainsener, tase 7, kutsetunnistus nr 167600 – Ervin R. Piirsalu;
  - Diplomeeritud veevarustuse- ja kanalisatsiooniinsener, tase 7, kutsetunnistus nr E000482 – Ervin R. Piirsalu;
  - Volitatud maastikuarhitekt, tase 7, kutsetunnistus nr 142815 – Teele Nigola;
  - Volitatud maastikuarhitekt, tase 7, kutsetunnistus nr 152113 – Kadri Kattai;
  - Volitatud maastikuarhitekt, tase 7, kutsetunnistus nr 155387 – Priit Paalo;
  - Ruumilise keskkonna planeerija, tase 7, kutsetunnistus 109264 – Teele Nigola;
  - Geodeet, tase 7, kutsetunnistus nr 131951 – Ivo Maasik;
  - Geodeet, tase 7, kutsetunnistus nr 131953 – Marek Maaring;
  - Maakorraldaja, tase 6, kutsetunnistus nr 141508 – Ivo Maasik;

- Markšeider, tase 6, kutsetunnistus nr 135966 – Ivo Maasik.

SISUKORD

1. PLANEERINGU KOOSTAMISE ALUSED JA EESMÄRK	7
1.1. ARVESTAMISELE KUULUVAD VAREM KOOSTATUD PLANEERINGUD JA DOKUMENDID.....	7
1.2. OLEMASOLEVAD ALUSPLAANID JA MUU INFO ALA KOHTA.....	8
2. OLEMASOLEVA OLUKORRA ISELOOMUSTUS	8
2.1. ÜLDINE INFO.....	8
2.1.1. MAASTIK.....	9
2.1.2. PINNA- JA PÕHJAVESI.....	9
2.1.3. PINNAS.....	9
2.1.4. TAIMESTIK JA LOOMASTIK.....	10
2.1.5. TEHNILINE TARISTU.....	10
2.2. PLANEERINGULAHENDUSE KOOSKÕLA STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA.....	11
2.3. LÄHIPIIRKONNA FUNKTSIONAALSED SEOSD.....	14
3. INIM- JA LOODUSKESKKONNALE AVALDUVATE MÕJUDE ANALÜÜS	15
3.1. SOTSIAALSED MÕJUD.....	15
3.2. MAJANDUSLIK MÕJU, SH TEGEVUSE TASUVUS.....	15
3.3. LOODUSKESKKONNALE AVALDUVAD MÕJUD.....	16
3.4. KULTUURILISED MÕJUD SH, MAASTIK JA MILJÖÖ.....	16
4. PLANEERIMISETTEPANEK	17
4.1. PLANEERINGU KONTSEPTSIOON.....	17
4.2. PLANEERITAVA ALA KRUNTIDE MOODUSTAMINE JA KRUNDI EHITUSÕIGUS.....	17
4.3. KRUNDI EHITUSALA PIIRITLEMINE.....	18
4.4. ARHITEKTUURINÕUDED EHITISTELE.....	18
4.5. TÄNAVA MAA-ALAD, LIIKLUS- JA PARKIMISKORRALDUS.....	18
4.6. HALJASTUSE JA HEAKORRA PÕHIMÕTTED.....	18
4.7. TULEOHUTUSNÕUDED JA TULETÕRJE VEEVARUSTUS.....	18
4.8. TEHNOVÕRKUDE JA -RAJATISTE ASUKOHAD.....	19
4.8.1. VEEVARUSTUS.....	19
4.8.2. REOVEEKANALISATSIOON.....	19
4.8.3. ELEKTRIVARUSTUS, SH VÄLISVALGUSTUS.....	19
4.8.4. SIDEVARUSTUS.....	19
4.8.5. SOOJUSVARUSTUS.....	19
4.9. VERTIKAALPLANEERIMINE JA SADEMEVESI.....	19
4.10. KESKKONNATINGIMUSED PLANEERINGUGA KAVANDATU ELLUVIIMISEKS.....	21
4.11. SERVITUUTIDE VAJADUSE MÄÄRAMINE.....	24
4.12. KURITEGEVUSE RISKE VÄHENDAVAD NÕUDED JA TINGIMUSED.....	25

4.13. PLANEERINGU KEHTESTAMISEST TULENEVATE VÕIMALIKE KAHJUDE HÜVITAJA	25
4.14. PLANEERINGU ELLUVIIMISE VÕIMALUSED	25
5. KOOSKÕLASTUSTE JA KOOSTÖÖ KOKKUVÕTE	25
6. JOONISED – DIGITAALSELT ON JOONISED ESITATUD ERALDI FAILIDENA.....	26
6.1. ASENDISKEEM	
6.2. FUNKTSIONAALSED SEOSSED.....	
6.3. OLEMASOLEV OLUKORD	
6.4. PÕHIJONIS	

1. PLANEERINGU KOOSTAMISE ALUSED JA EESMÄRK

Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamine algatati Lüganuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 289 „Viru Keemia Grupi tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“. Vastavalt PlanS § 95 lg 1 koostatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneering olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamiseks, kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. Kohaliku omavalitsuse eriplaneering on üldplaneeringut ja detailplaneeringut ühes menetluses ühendav planeering.

Vastavalt planeerimisseadusele viidi varasemalt läbi asukoha eelvaliku etapp, mille eesmärk oli ehitisele sobivaima asukoha leidmine. Lüganuse Vallavolikogu võttis 24.08.2023 otsusega nr 122 vastu Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruande. Vastuvõtmisega kinnitati sobivaim asukoht kavandatava tööstusjäätmete prügila rajamiseks

Eriplaneeringu detailse lahenduse eesmärk on Lüganuse valla territooriumile, eelvaliku etapiga kinnitatud alale, kavandada tööstusjäätmete prügila. Kavandatava prügila puhul on tegemist jäätmeseaduse (vastu võetud 28.01.2004) § 34 lg 4 tähenduses ohtlike jäätmete prügilaga. Lisaks ehitusõiguse määramisele muudetakse planeeringuga maakasutuse sihtotstarvet. Määratakse tehnovõrkude, trasside ja tehnorajatiste asukohad, haljastuse põhimõtted ning ulatus. Seatakse keskkonnatingimused planeeringuga kavandatu elluviimiseks ning määratakse seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevad kitsendused ja servituutide ulatus.

1.1. ARVESTAMISELE KUULUVAD VAREM KOOSTATUD PLANEERINGUD JA DOKUMENDID

- Ida-Viru maavanema 28.12.2016 korraldusega nr 1-1/2016/278 kehtestatud, täiendatud 08.02.2017 korraldusega nr 1-1/2017/25 "Ida-Viru maakonnaplaneering 2030+";
- Lüganuse Vallavolikogu 17.03.1999 kehtestatud "Lüganuse valla üldplaneering";
- Lüganuse Vallavolikogu 22.12.2022 otsusega nr 87 vastu võetud "Lüganuse valla üldplaneering";
- Kohtla-Järve linnavolikogu 20.02.2008 otsusega nr 265 kehtestatud "Kohtla-Järve linna Järve linnaosa üldplaneering"
- Lüganuse Vallavolikogu 24.08.2023 otsusega nr 122 vastu võetud "Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) I etapi aruanne"
- Koostatav Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi Lüganuse valla eriplaneering (algatatud Lüganuse Vallavolikogu 25.08.2021 otsusega nr 317).
- Lüganuse Vallavolikogu 29.06.2023 otsusega nr 114 vastu võetud "Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) I etapi aruanne";
- Kobras OÜ töö nr 2021-298-4 „Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Detailse lahenduse keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne.

2.1.1. Maastik

Maastikuliselt jääb planeeringuala valdavalt Viru lavamaale, mis hõlmab Kirde-Eestis klindist lõuna poole kuni Alutaguse madalikuni ulatuva paese rannikumaa. Piirkonnas on pinnamoodi, põhja- ja pinnavee liikumist mõjutatud põlevkivi kasutamise ja ümbertöötlemisega. Planeeringuala lähipiirkond on ajalooliselt loodud põlevkivitööstusega tegelemiseks.

Planeeringuala asub Kohtla-Järve linna ja olemasoleva tööstusala läheduses olemasoleva tööstusjäätmete prügilala ja selle juurde kuuluvate sademevee kogumisbasseinide kõrval, kuid piirneb põhja, lääne ja lõuna suunas ka metsamaaga.

Planeeringualal on tegemist riigiomandis olevate katastriüksustega ning taristu võimaliku asukoha alal on VKG-le või riigiomandisse kuuluvad katastriüksused. Riigiomandisse kuuluvate katastriüksuste valitseja on Kliimaministeerium ning volitatud asutus Maa-amet (Keemia vkt 3t, kü tunnus 32215:001:0065; Keemia vkt 4t, 32215:001:0066; Vaheküla haljasala P1, kü tunnus 32215:001:0076) või RMK (Kohtla metskond 4, kü tunnus 43701:003:0330; Kohtla metskond 79, kü tunnus 43701:003:0130) (Riigi kinnisvararegister, 10.05.2023).

Alal on Kohtla-Järve (Kolga-Saka) lubjakivimaardla (registrikaardi nr 16) 8. plokk, kus on aktiivse tarbevaruna arvel 23 646 tuh m³ tsemendilubjakivi. Osaühingule VKG Tsement (registrikood 11436628, praegune VKG Logistika OÜ) anti Keskkonnaameti 11.05.2018 korraldusega nr 1-3/18/1243 keskkonnaluba nr L.MK/3300551 maavara kaevandamiseks Kohtla-Järve lubjakivikarjääri mäeeraldisel.

2.1.2. Pinna- ja põhjavesi

Esimene aluspõhjaline põhjaveekiht on kavandatava tegevuse alal maapinnalt lähtuva reostuse eest nõrgalt kaitstud

Planeeringualast itta jääb Kohtla-Järve tööstuskompleksi jääkreostusobjekt (JRA0000002), kus on tegemist pinnase ja põhjavee reostusega. Alal on pinnas ja põhjavesi reostunud põlevkiviõli, fenoolide, tolueni, ksüleenide, stüreeni, naftaleeni, PAH-ide, indeenirea süsivesinike ja arseeniga (As) (EELIS, 10.05.2023). Tegemist on varasemalt toimunud tööstusliku tegevuse ja toona kasutatud ladestusmetoodikatest tulenenud reostusega. Määratletud jääkreostusobjekt ulatub planeeringuala idaservale ning hõlmab rekonstrueeritava sademevee kogumisbasseini ja kavandatava transporditrassi võimalikku asukohta.

Planeeringualast põhja, lääne ja lõuna suunas on maaparandussüsteemide ala. Põhja ja lääne pool on maaparandussüsteemi 1107070010010 reguleeriv võrk Tuhavälja 1/PU-54 Kohtla, kus maaparandussüsteemi alla 10 km² valgalaga eesvool TUHAVALJA 1 (002) jääb ca 0,5 km kaugusele kavandatavast ladestusalast. Lõuna pool jääb maaparandussüsteemi 1107070010020 reguleeriv võrk Tuhavälja 2/PU-54 Kohtla planeeringuala vahetusse lähedusse. Maaparandussüsteemi alla 10 km² valgalaga eesvool Tuhavälja 2 (001) läbib väikeses ulatuses planeeringuala edelanurka.

2.1.3. Pinnas

Planeeringualal on geoloogilise uuringu kohaselt Kvaternaari setete looduslik kogupaksus 3,7–7,2 m. Seteteks on helehalli- kuni tumepruun saviliiv ja liivsavi (kohati ka savi ja saviliivmoreen) ning selle peal lasuv turbasegune mulla kiht, mille paksus on vaid 0,3–0,7 m. Looduslikke Kvaternaari setteid katavad 0,7–1,6 m (keskmiselt 1,2 m) paksuse kihina tehnogeensed setted (põlevkivi töötlemise aheraine).

Planeeringualast itta jääb Kohtla-Järve tööstuskompleksi jääkreostusobjekt (JRA0000002), kus on tegemist lisaks põhjaveele ka pinnase reostusega. Täpsemalt on olukorda selgitatud peatükis 2.1.2.

2.1.4. Taimestik ja loomastik

Planeeringuala läheduses ei asu kaitsealasid.

Lähim kaitsealuse loomaliigi leiukoht on kavandatavast ladestusalast ca 1,9 km kaugusel asuv II kategooria kanakulli (*Accipiter gentilis*) leiukoht.

Lähimad kaitsealuste taimeliikide leiukohad on kavandatavast ladestusalast põhjas, läänes ja edelas asuvad II ja III kategooria taimeliikide leiukohad. Neist lähim on ca 0,35 km kaugusel läänes asuv III kategooria liigi laialehine neuuvaip (*Epipactis helleborine*) leiukoht.

Planeeringualast põhja ja lääne suunas asub mitmeid vääriselupaiku, millest lähim jääb kavandatavast ladestusalast ca 0,8 km kaugusele põhja.

Kavandatava transporditrassi võimaliku asukoha alal ega selle läheduses looduskaitsealuseid objekte ei ole.

Andmebaasi eElurikkus andmetel (seisuga 11.05.2023) on piirkonnas kirjeid suhteliselt vähe. Kavandataval ladestusalal on märgitud rõngusside hõimkonda kuuluva *Aulophorus furcatus* kirjanduspõhine kirje.

Alast lääne suunas on riikliku keskkonnaseire saarma seire alamprogrammi seireala NF08 (SJA6920000) ja riikliku keskkonnaseire ulukite jäljeloenduse alamprogrammi seireala 307 (SJB2265000) (EELIS, 11.05.2023).

Ala jääb Kohtla-Nõmme jahipiirkonda (JAH1000331) (EELIS, 11.05.2023). Kohtla-Nõmme jahipiirkonna kohta Kohtla-Nõmme Jahtkond MTÜ-lt saadud info põhjal on piirkonnas jahiulukite populatsioon heas seisundis. Eelkõige on piirkonnas oluliseks planeeringualast läänes asuvad metsaalad ja kaugemal asuvad põllumajandusmaastikud.

Eriplaneeringu KSH I etapi raames tehti kavandatava prügila alal taimestiku vaatlus, mille aruanne on esitatud KSH I etapi aruande lisas 3. Taimekooslust ei ole õigupoolest välja kujunenud, hajusalt kasvab noori puid ja põõsaid (pajud, haavad, paplid, männid) ning kohati ka rohttaimi. Veekogude ja maismaa piirialadel leidub rohkesti roostikku. Floristiline ja koosluseline väärtus alal puudub, kaitsealuseid liike ei leitud.

2.1.5. Tehniline taristu

Planeeringuala vahetusse lähedusse jääb Tõrviku katastriüksusel (kü tunnus 43701:003:0103) asuv osaühingule NITFER Investments kuuluv laiarööpmeline raudtee. Raudtee kaitsevööndi ulatus on 30 m.

Koostatava Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi Lüganuse valla eriplaneeringu (algatatud Lüganuse Vallavolikogu 25.08.2021 otsusega nr 317) materjalide kohaselt on kavas tootmiskompleksile tagada raudteetranspordi juurdepääs, kasutades osaühingule NITFER Investments kuuluvat raudteed.

Planeeringualal paiknev olemasolev tee koos valliga on kavandatud likvideerida.

Planeeringuala piirneb põhjast elektriõhuliini 35–110kV (kõrgepingeliin) elektripaigaldise kaitsevööndiga.

Kavandatava transporditrassi võimalikus asukohas kitsendusi põhjustavaid võrke ja infrastruktuure ei ole.

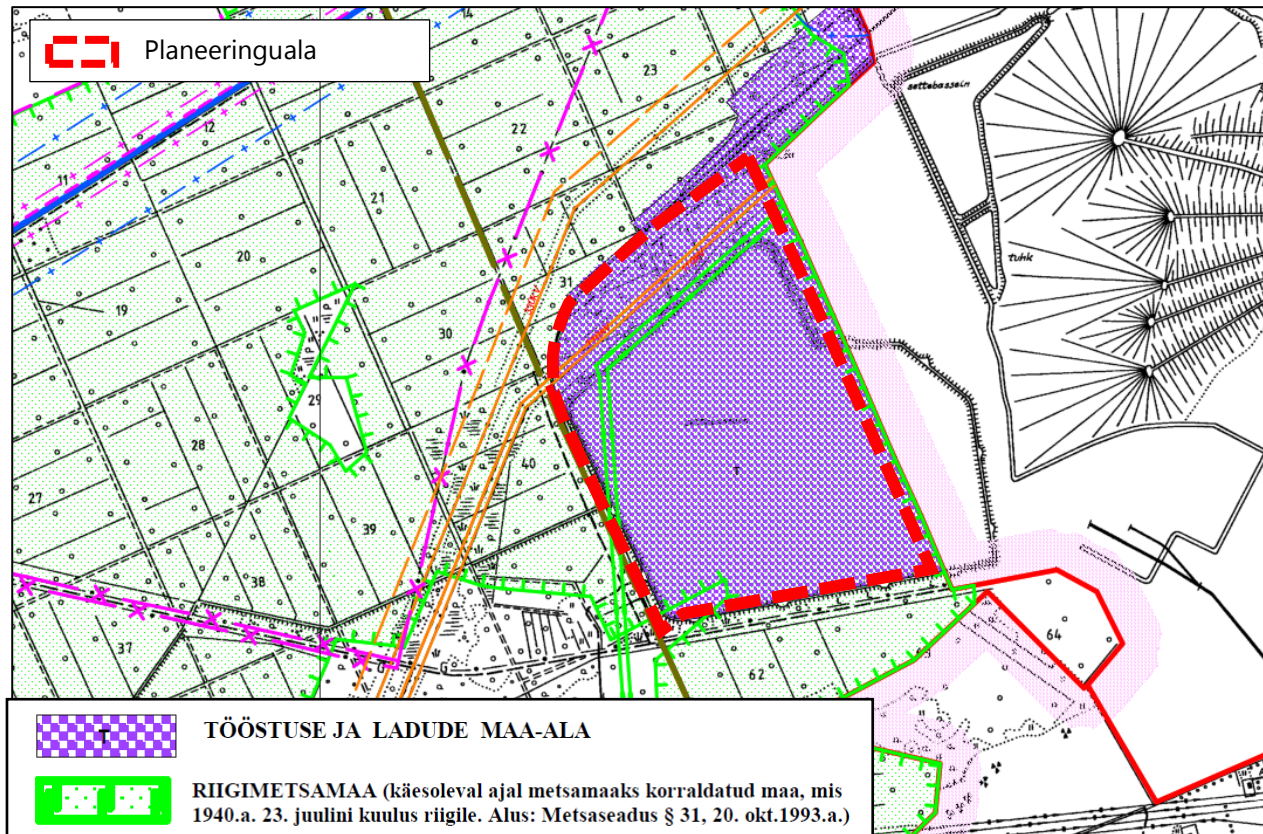
2.2. PLANEERINGULAHENDUSE KOOSKÕLA STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA

Ida-Viru maakonnaplaneering 2030+ (kehtestatud Ida-Viru maavanema 28.12.2016 korraldusega nr 1-1/2016/278, täiendatud 08.02.2017 korraldusega nr 1-1/2017/25). Maakonnaplaneeringu kohaselt piirneb VKG tööstusjäätmete prügila planeeringuala idas Kohtla-Järve linnalise asustuse alaga. Planeeringuala on põhja, lääne ja lõuna suunast ümbritsetud roheline võrgustikuga, kattudes väikeses ulatuses planeeringuala servades. VKG tööstusjäätmete prügila planeeringuala jääb maakonnaplaneeringus ära märgitud lubjakivimaardla alale.

Maakonnaplaneeringuga on seatud suunised üldplaneeringu koostamiseks, mida võetakse arvesse koostatavas Lüganuse valla üldplaneeringus. Tööstusjäätmete prügila kavandamisel tuleb arvestada maakonnaplaneeringut täpsustava koostatava Lüganuse valla üldplaneeringu lahendusega.

Lüganuse valla üldplaneering (kehtestatud 17.03.1999). Planeeringualal on tegemist tööstuse ja ladude maa-alaga (skeem 2).

Üldplaneeringu seletuskiri ei anna täpsemat selgitust tööstuse ja ladude maa-ala juhtotstarbega ala jaoks sobiva maakasutuse kohta ning ei näe ka ette eraldi jäätmekäitlusega seotud juhtotstarvet. Seletuskirjast ei nähtu samas selgelt vastuolu prügila rajamiseks tööstuse ja ladude maa-ala juhtotstarbega alale, kuid üldplaneeringus ei ole tööstusjäätmete prügila rajamise vajaduse ja võimalusega arvestatud. Kavandatava tööstusjäätmete prügila rajamine kuulub sisuliselt tööstustegevuse hulka, seega võib pidada prügila rajamist üldiselt kavandatud maakasutusega sobivaks.

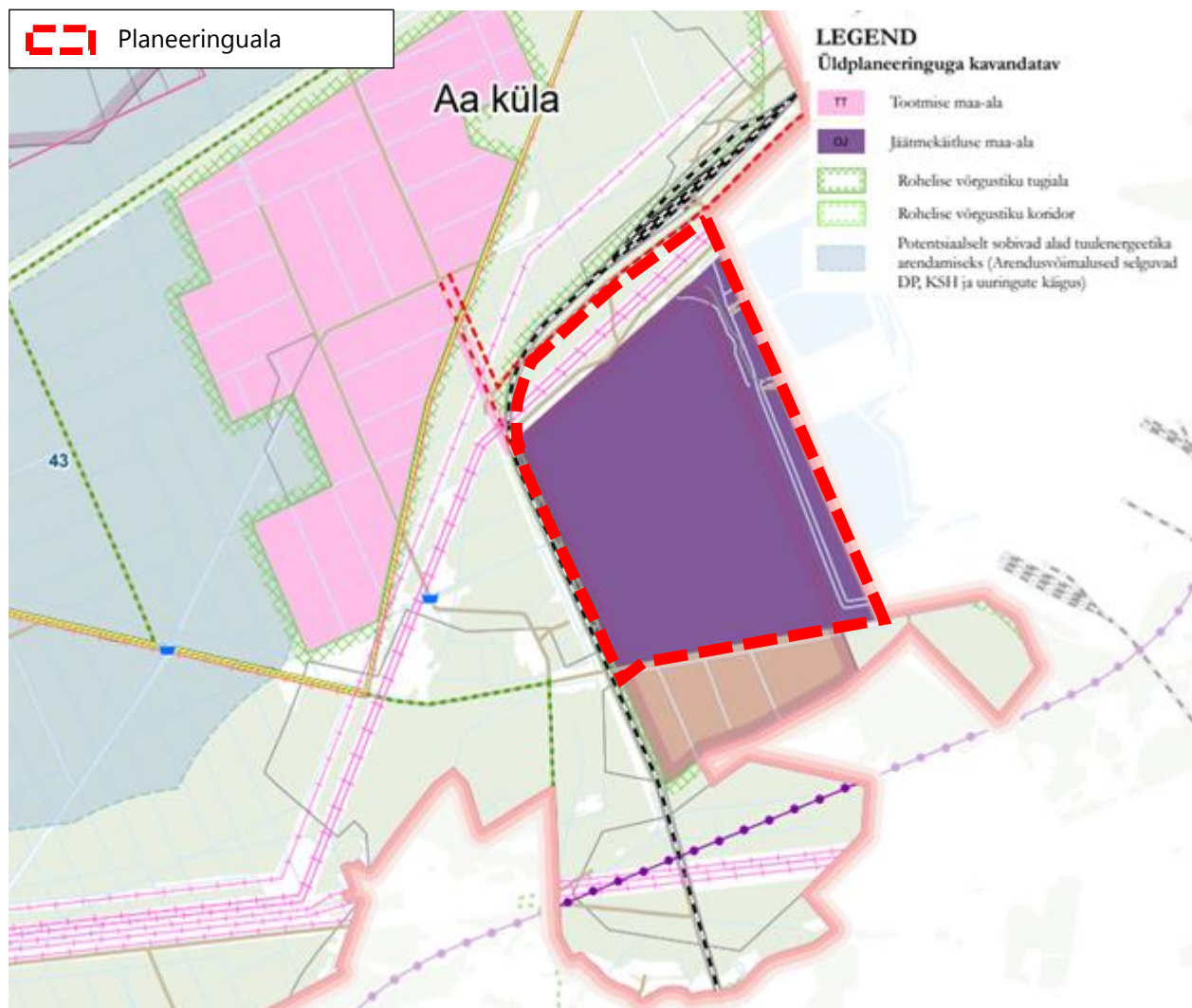

Skeem 2. Väljavõte Lüganuse üldplaneeringu joonisest „Piirangud ja ettepanekud asulate tsooneerimine“

Lüganuse valla üldplaneering (vastu võetud Lüganuse Vallavolikogu 22.12.2022 otsusega nr 87). Tegemist ei ole kehtiva strateegilise planeerimisdokumendiga, kuid arvestades, et varasemad planeeringud on kehtestatud pikka aeg tagasi ja suures osas vananenud, on asjakohane arvestada ametkondade poolt kooskõlastatud ja vastu võetud Lüganuse valla üldplaneeringu ajakohaseima lahendusega ja Lüganuse Vallavalitsuse poolt saadava täiendava infoga.

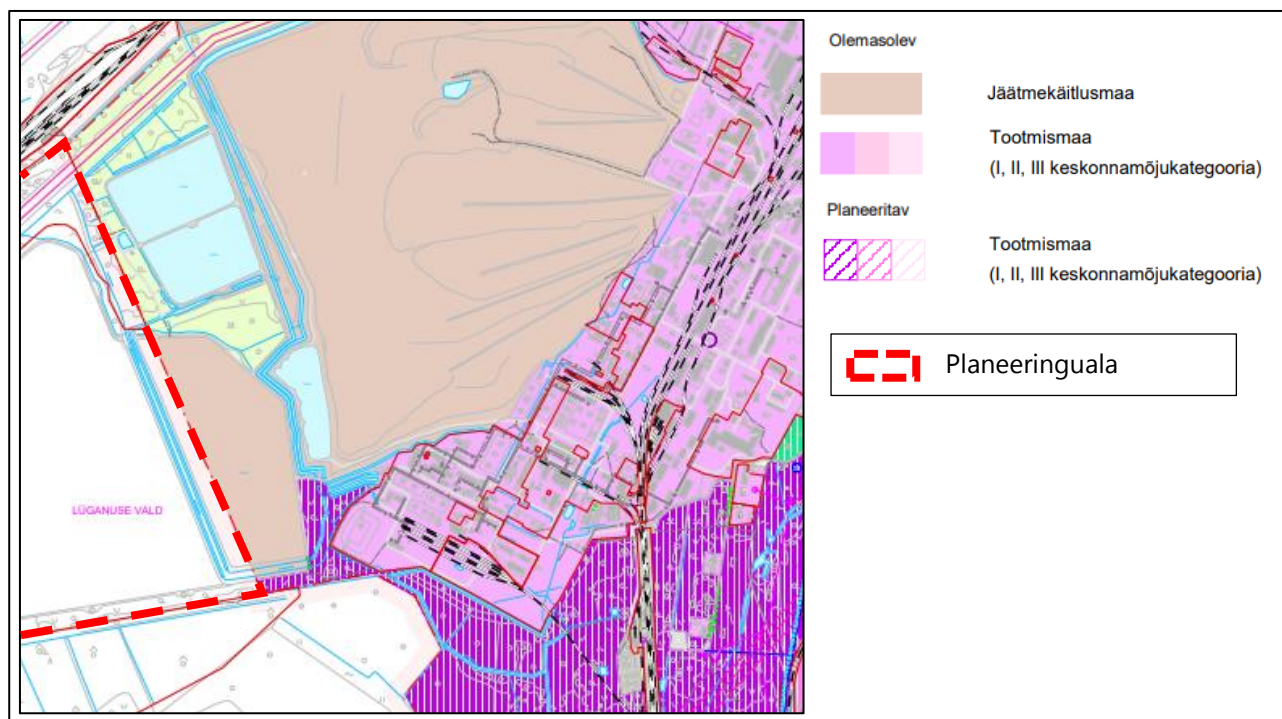
Vastuvõetud üldplaneeringu seletuskirjas on välja toodud, et VKG kavandab rajada valla territooriumile tööstusjäätmete prügilat, mille kavandamine toimub läbi kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu. Seletuskirja kohaselt arvestatakse üldplaneeringu koostamisel menetluses olevate VKG biotoodete tootmiskompleksi kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja VKG tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringuga. Mõlema eriplaneeringu puhul arvestab üldplaneering eriplaneeringute asukoha eelvaliku käigus selgunud sobivaima asukohaga ja määrab maakasutuse juhtotstarbe vastavalt maa-ala kasutusotstarbele, mis kantakse üldplaneeringu lahendusse esimesel võimalusel. Vastuvõtmise järgselt avalikustamise läbinud Lüganuse valla üldplaneering on arvestanud tööstusjäätmete prügila eriplaneeringu asukoha eelvaliku käigus selgunud sobivaima asukohaga ja määranud sellel alal maakasutuse juhtotstarbeks jäätmekäitluse maa (skeem 3).

Lüganuse valla üldplaneeringuga täpsustatakse roheline võrgustiku piire ja kasutustingimusi. Maakonnaplaneeringuga ette nähtud rohelisest võrgustikust on välja jäetud Kohtla-Järve lubjakivikarjääriga kattuv roheline võrgustiku osa. VKG tööstusjäätmete prügila planeeringuala on siiski põhja, lääne ja lõuna suunast ümbritsetud rohelise võrgustikuga. Seisuga 28.06.2023 kattub planeeringuala lääneserv väikeses ulatuses rohelise võrgustiku alaga, kuid tegemist on asukohaandmete digitaliseerimise ebatäpsusega, mis on teadaolevalt lubatud korrigeerida novembrikuu (2023) jooksul (kavandatav prügila jääb läänes piirnema rohevõrgustiku alaga).

Skeem 3. Väljavõte vastuvõetud Lüganuse valla üldplaneeringust (maakasutusplaan seisuga 28.06.2023).

Kohtla-Järve linna Järve linnaosa üldplaneeringu (kehtestatud Kohtla-Järve linnavolikogu 20.02.2008 otsusega nr 265) kohaselt on kavandatava transporditrassi võimalik asukoht osaliselt olemasoleval tootmise ja jäätmekäitluse maa juhtotstarbega alal ning osaliselt planeeritaval tootmise maa juhtotstarbega alal (skeem 4). Lähedusse ei ole kavandatud elumumaa ega muu tundliku juhtotstarbega alasid. Üldplaneeringuga määratud maakasutuse juhtotstarve on seega sobiv transporditrassi kavandamiseks.

Skeem 4. Väljavõte Kohtla-Järve Järve linnaosa üldplaneeringu joonisest „Maakasutus“

2.3. LÄHIPIIRKONNA FUNKTSIONAALSED SEOSED

Planeeringuala asub olemasoleva tööstuspiirkonna lääne servas. Olemasolev tööstusjätmete prügila paikneb planeeringuala kõrval ida suunas. Olemasolevas prügilas on ehitusprojektile vastav maht ammendumas. Kuna planeeringuala asub olemasoleva tööstusjätmete prügila ja tööstuspiirkonna vahetus läheduses, on tööstusliku ala laienemisel maastiku muutuse kontrastsust võimalikult pehmendatud. Kavandatava tööstusjätmete prügila täitmisel rakendatakse praegu olemasolevas tööstusjätmete prügilas kasutatavat ladestusmetoodikat. Põlevkivitööstuse tahke soojuskandja (edaspidi TSK) tuha ladestamisel kujuneb mägi nõlvusega 1:3.

Jätmete transpordiks tootmisterritooriumilt ladestusalani ja ala varustamiseks tehnovõrkudega on määratud lintkonveieri, juurdepääsutee ja tehnovõrkude võimalik asukoht VKG tootmisterritooriumilt ladestusala kagunurgani olemasoleva tööstusjätmete prügila lõunaserva mööda. Võimaliku lintkonveieri ja juurdepääsutee trass läbib planeeringualast välja jääval alal jäätmeoidla maa ja tootmismaa sihtotstarbega katastriüksusi (Keemia vkt 3t (kü tunnus 32215:001:0065), Keemia vkt 2h (kü tunnus 32215:001:0036), Keemia vkt 4t (kü tunnus 32215:001:0066)). OÜ Järve Biopuhastus reoveepuhasti asub Kohtla-Järve linnas, planeeringualast linnulennult ligikaudu 3 km kaugusel kirde suunas. Vajadusel, st reostunud vee kogunemisel basseinidesse, mida ei saa loodusesse juhtida, on kavandatud reovee pumpamine OÜ Järve Biopuhastus regionaalsesse reoveepuhastisse (võimalik trass näidatud joonisel 2).

Ala lähiümbruses ida suunas tegutseb kaks A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtet - VNK AS (ca 650 m kaugusel) ja VKG OIL AS (ca 1,3 km kaugusel). Alast kaugemal ida suunas paikneb veel lisaks kaks C-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtet - VKG Energia OÜ Põhja SEJ (ca 2,5 km kaugusel) ja Portlif Grupp OÜ (ca 3,1 km kaugusel).

Tööstusjäätmete prügila kavandamisel tuleb arvestada Ida-Viru maakonnaplaneeringu (2016) ja täpsustava koostatava Lüganuse valla üldplaneeringu lahendusega. Ida-Viru maakonnaplaneeringuga 2030+ (2016) määratletud roheline võrgustiku alade paiknemist täpsustava Lüganuse valla üldplaneeringu lahenduse põhjal (seisuga 28.06.2023) on planeeringuala põhja, lääne ja lõuna suunast ümbritsetud roheline võrgustikuga. Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi Lüganuse valla eriplaneeringu (algatatud Lüganuse Vallavolikogu 25.08.2021 otsusega nr 317) I etapis valitud asukoht on VKG tööstusjäätmete prügila planeeringuala läheduses, jäädes valdavalt ca 0,4 km kaugusele.

Planeeringuala ja lähipiirkonna funktsionaalsed seosed on toodud joonisel 2.

3. INIM- JA LOODUSKESKKONNALE AVALDUVATE MÕJUDE ANALÜÜS

3.1. SOTSIAALSED MÕJUD

Planeeringualal ega lähiümbruses inimesi ei ela. Lähimad elu- või ühiskondlikud hooned asuvad Roodu külas alast vähemalt ca 1,1 km kaugusel lõunas ja edelas. Kagu suunas asuvad elu- või ühiskondlikud hooned alast vähemalt ca 1,25 km kaugusel. Planeeringualast 1,5 km raadiusesse jääb 11 elu- või ühiskondlikku hoonet, millest enamik on eramajad, ning 2 km raadiusesse jääb 115 elu- või ühiskondlikku hoonet (ETAK, 09.05.2023). Kohtla-Uueküla küla lähimad elu- ja ühiskondlikud hooned jäävad kavandatava transporditrassi võimalikust asukohast vähemalt ca 1,1 km kaugusele. Hooned on kavandatavast ladestusalast osaliselt eraldatud metsamaaga ning kavandatav transporditrass on olemasoleva tööstusjäätmete prügila serval ja on elamutest eraldatud olemasoleva tööstusalaga.

Olulise mõju avaldumine inimese tervisele ja heaolule on ebatõenäoline tänu ladestusala ning elu- ja ühiskondlike hoonete vahelisele kaugusele ning transporditrassi paiknemisele olemasoleval tööstusalal.

Siiski võib ladestusalale lähimate elamute juures esineda teisi keskkonnanähtinguid (näiteks ebasoodne visuaalne mõju, tolmu või müra levik jmt). Keskkonnanähtingute osas on asjakohane järgida planeeringuga seatud tingimusi keskkonnamõjude leevendamiseks

Kavandatava tegevuse puhul asendub planeeringualal olemasolev maastiku iseloom tööstusliku maastikuga. Tööstusjäätmete prügila suhteliseks kõrguseks kujuneb 25 kasutusaasta jooksul ca 160 m maapinnast, seega on ladestusala täitumisel kahtlemata tegemist maastikus domineeriv objektiga. Prügila mõjutab seega laiemalt maastiku üldpilti ja omab visuaalset mõju. Visuaalne mõju suureneb aja jooksul ladestu kõrguse kasvades. Prügila sulgemise järel ladestu haljastatakse ning kujunev taimestik pehmendab mõnevõrra ladestu tööstuslikku ilmet ja visuaalne mõju väheneb. Tegemist on pikaajalise mõjuga, mille iseloom mõnevõrra prügila kasutamise ajal ja sulgemise järele muutub. Kavandatava lintkonveieri ja juurdepääsutee võimalik asukoht on tööstusmaastiku serval, kus nende visuaalne mõju maastiku üldpildis on pigem vähene. Lintkonveieriga seotud mõjud kaovad pärast prügila sulgemist, kui konveier likvideeritakse ja ala haljastatakse.

3.2. MAJANDUSLIK MÕJU, SH TEGEVUSE TASUVUS

Planeeringuala ei ole märkimisväärselt kitsendustega koormatud. Ala piirneb põhjast elektriõhuliini 35–110kV (kõrgepingeliin) elektripaigaldise kaitsevööndiga. Planeeritud tööstusjäätmete prügila vahetusse lähedusse jääb Tõrviku katastriüksusel (kü tunnus 43701:003:0103) asuv raudtee, mille kaitsevöönd ulatub planeeringualale.

Alal on Kohtla-Järve (Kolga-Saka) lubjakivimaardla (registrikaardi nr 16) 8. plokk. Maa-amet on 29.07.2022 kirjaga nr 6-3/22/10625-3 kooskõlastanud eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande. Prügila rajamine on seega maapõueseaduse (vastu võetud 27.10.2016) § 14 tingimustega kooskõlas.

Lisaks on Tuhavälja katastriüksusel varasemalt prügila rajamiseks ettevalmistatud põlevkivi killustikust alus, mis moodustab tasase platoo, mida ümbritseb 1,6 kuni 3,5 m kõrgune ja 6 kuni 7 m laiune vall. Samuti pole vaja eraldi settetiiki rajada, kuna ladestusalale sattuv sademevesi (valgvesi) on kavas kraavidega koguda Kohtla-Järve linna territooriumile jäävasse Keemia vkt 2e katastriüksusel paiknevasse olemasolevasse settetiiki, millel praegu kasutusotstarve puudub.

Kokkuvõttes kitsenduste ulatus ja iseloom ei sea maaüksusele selliseid piiranguid, mis takistaksid seal ehitustegevuse läbiviimist. Lisaks paikneb alal olemasolev taristu, mis vähendab investeeringute suurust.

3.3. LOODUSKESKKONNALE AVALDUVAD MÕJUD

Piirkonna maastik on ajalooliselt olnud mõjutatud põlevkivi kasutamise ja ümbertöötlemisega seotud aladest ja objektidest. Prügila täitumisel on tegemist silmatorkava objektiga, mis süvendab piirkonna maastiku mõjutatust tööstusest. VKG tööstusjäätmete prügila valitud asukoht on olemasoleva tööstusjäätmete prügila ja tööstuspiirkonna läheduses, mis maastiku muutuse kontrastsust vähendab, kuid kaasneb siiski tööstusliku ala märkimisväärne laienemine. Kui läheduses rajatakse ka kavandatav Varja tuulepark ja VKG biotoodete tootmiskompleks, on maastiku muutus piirkonnas veelgi ulatuslikum. Kavandatav ei ole vastuolus olemasoleva maastiku iseloomuga ja üldiselt tuleks pidada uute tööstusobjektide rajamist juba varasemalt tööstusest mõjutatud piirkonda mõistlikuks, et vältida mõju looduslikuma maastikuga aladele.

Esimene aluspõhjaline põhjaveekiht on VKG tööstusjäätmete prügila valitud asukohas nõrgalt kaitstud maapinnalt lähtuva reostuse eest. Prügila kavandamisel tuleb seega arvestada ohuga põhjavee reostumiseks keskkonda sattuva saastunud veega.

Nõrgvee teke ja oht selle sattumiseks põhjavette on minimaalne juba tulenevalt kasutatavast ladestusmetoodikast ning võimalikku ohtu põhjavee kvaliteedile vähendab veelgi kavandatav prügila aluse ja nõrgvee kogumissüsteemi lahendus. Ohtu saastunud vee sattumiseks põhjavette vähendab veelgi sademevee kraavide ja kogumisbasseinide põhja sünteetilise membraani paigaldamine. Prügila planeeritud lahenduse korral on oluline mõju põhjavee kvaliteedile välistatud ja negatiivse mõju avaldumine ebatõenäoline.

Tööstusjäätmete prügila rajamisega kaasnev mõju õhukvaliteedile on seotud ehitustegevusel ning prügila kasutamisel tekkiva müra ja õhku paisatavate saasteainete, sh tolmuga. Prügila sulgemisel ja selle järgselt on müra ja õhusaaste teke minimaalne.

3.4. KULTUURILISED MÕJUD SH, MAASTIK JA MILJÖÖ

Planeeringualal ja vahetus läheduses ei ole kultuurimälestisi ega pärandkultuuri objekte. Tõenäosus arheoloogiapärandi leidmiseks või sooleidudeks on varasemalt nõukogude ajal tehtud prügila rajamise ettevalmistustööde tõttu väike. Kaevetöödel tuleb igal juhul arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega ja lähtuda muinsuskaitseadusest (vastu võetud 20.02.2019) tulenevatest nõuetest (§ 31 lg 1, § 60).

Valdavalt on kavandatava tegevuse alal tegemist kunstlikult tekitatud alaga, pinnas on rikutud ja botaaniline väärtus alal puudub. Alale kujunenud hõre taimestik ei ole tõenäoliselt loomade jaoks oluliseks elu- või toitumispaigaks. VKG tööstusjätmete prügila valitud asukoha ala põhjaserval on väikeses ulatuses ka metsamaad, mis on taimestiku seisukohalt väärtuslikum. Samas on tegemist elektriliinide aluse ala ja prügila rajamiseks varasemalt ettevalmistatud ala vahelise kitsa metsaribaga, mida läbib tööstusalaga seotud kruusatee ja kraav, seega ei ole põhjust eeldada märkimisväärset mõju taimestiku ning loomade ja lindude elupaikade kadumise tõttu.

Alal ega selle vahetusläheduses ei ole kaitsealasid, kaitsealuste looma- ja taimeliikide leiukohti, metsa vääriselupaikasid ega vanemaid metsaeraldiseid, seega on kavandatava prügila tõttu olulise negatiivse mõju avaldumine looduskaitsealistele väärtustele välistatud.

4. PLANEERIMISETTEPANEK

4.1. PLANEERINGU KONTSEPTSIOON

VKG on erakapitalil põhinev Eesti suurtööstusettevõtte, mille peamised tegevusalad on põlevkivi kaevandamine, põlevkiviõli, soojus- ja elektrienergia koostootmine ning peenkeemia toodete valmistamine ja turustamine.

Põlevkiviõli tootmisel tekkivaid jäätmed (poolkoks ja tuhk) ladestatakse tootmiskompleksi kõrval asuvasse tööstusjätmete prügilasse. VKG Oil AS keskkonnaprojektialal on olemasolevas tööstusjätmete prügilas lubatud ladestada põlevkivijäätmeid 3 103 121 t/a ning lisaks muudest keskkonnaprojektidest pärinevad jäätmed 150 000 t/a. Lähtuvalt täitumise monitooringust ja prognoosides olemasolevaid tootmisvõimsusi, vajatakse uut prügilat alates 2026. aastast.

Uue tööstusjätmete prügila rajamine on VKG Oil AS töö jätkamiseks vältimatult vajalik. Prügila rajamine on lisaks seotud riikliku huviga erinevate jääkreostusobjektide likvideerimiseks, kuna tööstusjätmete prügilas on VKG Oil AS keskkonnaprojektialal kohaselt võimalik ka muudest keskkonnaprojektidest pärit jäätmete ladestamine.

Kolmemõõtmelised illustratsioonid planeeringuga kavandatavast on esitatud planeeringu lisades.

4.2. PLANEERITAVA ALA KRUNTIDE MOODUSTAMINE JA KRUNDI EHITUSÕIGUS

Planeeringuga ei kavandata krundipiiride muutmist. Uus tööstusjätmete prügila paiknemine kavandatakse täielikult Tuhavälja katastriüksusele ning osaliselt Kohtla metskond 3 katastriüksusele.

Ehitusõigusega on antud võimalus planeeritud ehitusaladele rajada üks rajatis. Rajatise all mõistetakse tööstusjätmete prügilat koos kõikide seda teenindavate vajalike rajatistega (teed, lintkonveier, kraavid, tuha jaotussõlm jms). Hooneid planeeringuga ei kavandata.

Planeeringualast välja, Kohtla-Järve linna territooriumile jäävad rajatised, pumplad, kraavid, kogumisbasseinid, trassikoridorid jms on näidatud planeeringus võimalike põhimõtteliste asukohtadena. Nende lõplik paiknemine ja tehnilised näitajad lahendatakse tulevikus projekteerimistingimustega.

Ehitusõigus on esitatud põhijoonisel ehitusõiguse tabelis (joonis 4).

4.3. KRUNDI EHTUSALA PIIRITLEMINE

Hoonestusala on planeeringus kujutatud veidi ulatuslikumana kui seda on suurim lubatud ehitisealune pind, et võimalda paindlikumalt valida rajatiste lõplikku asukohta. Ehitusala määramisel on arvestatud olemasoleva elektripaigaldise kaitsevööndiga, raudtee kaitsevööndiga ning ümber tõstetava kraavi ruumivajadusega.

Planeeringuala ulatuses tuleb kavandatud tööstusjätmete prügila ja seda teenindavad rajatised rajada ehitusala piiridesse. Ehitusalast välja on lubatud rajada ümber tõstetavad või rajatavad kraavid.

4.4. ARHITEKTUURINÕUDED EHTISTELE

Kitsendavaid arhitektuurinõudeid ehitistele ei määrata. Täpsed lahendused antakse edasisel projekteerimisel. Vajadusel võib territooriumi ümbritseda läbipaistva piirdega (võrkaed vms).

4.5. TÄNAVA MAA-ALAD, LIIKLUS- JA PARKIMISKORRALDUS

Planeeritud juurdepääs on esitatud joonisel 2 ja 4. Planeeringualale juurdepääs on kavandatud mööda transporditeed, mis kulgeb olemasoleva tööstusjätme prügila lõunaserva mööda tootmisterritooriumilt planeeritud ladestusala kagunurgani. Transpordikoridor hõlmab endas ca 7 m laiust kahe-suunalist juurdepääsuteed, lintkonveierit ning tehnovõrkude koridori. Ladestusala ümber nähakse ette hooldustee. Planeeritud teede täpne laius ja paiknemine lahendatakse edasisel projekteerimisel.

Olemasoleva tööstusjätmete prügila puhul on jätmete transport tootmisterritooriumilt ladestule lahendatud lintkonveieriga, varuvariandina on võimalik kasutada kallureid. Lintkonveier on materjali transportimiseks eelistatud lahendus, kuid võimalike rikete tõttu peab varuvariandina olema võimalik materjali transportida ka kalluritega. Lintkonveier tuleb rajada tootmisterritooriumilt ladestusala kagunurgani olemasoleva tööstusjätme prügila ida- ja lõunaserva mööda.

Projekteerimisel on lubatud teekoridori põhjendatud juhul muuta.

Alale parkimist ei kavandata.

4.6. HALJASTUSE JA HEAKORRA PÕHIMÕTTED

Väärtuslik haljastus planeeringualal puudub. Olemasoleva haljastus on lubatud vajalikus mahus likvideerida. Arvestades planeeringuga kavandatavate ehitistemahtu, ei ole funktsionaalselt võimalik uushaljastuse rajamiseks ruumi jätta. Kuna planeeritav territoorium on ümbritsetud metsakõlvikute ja tootmisaladega ning üheski suunas ei paikne jäätmekäitlus tegevuse suhtes tundlikke alasid, siis ei ole ka sisulist vajadust haljaspuhvri rajamiseks.

Vajadusel on lubatud turvalisuse tagamiseks ala piirata aiaga, et vältida kõrvaliste isikute sattumine territooriumile. Jäätmemajandus tuleb lahendada vastavalt kehtivatele normatiividele ja seadusandlusele.

Tulevikus, prügila sulgemise käigus, tuleb suletud prügila osad haljastada.

4.7. TULEOHUTUSNÕUDED JA TULETÕRJE VEEVARUSTUS

Planeeringuga kavandatakse tööstusjätmete prügilat ning alale ei planeerita hooneid. Päästemeeskonna liikumistee planeeringualal ning täpne tuletõrje veevarustus tuleb lahendada edasisel projekteerimisel. Juurdepääs planeeringualani on näidatud joonisel 2. Kavandatud tuletõrje veevarustus peab vastama siseministri 18.02.2021 a määrusele nr 10 "Veevõtukohta rajamise, katsetamise, kasutamise, korrashoiu,

tähistamise ja teabevahetuse nõuded, tingimused ning kord". Lähtuda tuleb EVS 812-6:2012+A1:2013+AC:2016+A2:2017 – Ehitiste tuleohutus. Osa 6: Tuletõrje veevarustus.

Maa-ameti vesivarustuse kaardirakenduse kohaselt asuvad lähimad tuletõrjehüdrandid Kohtla-Järve linna territooriumil. Planeeringualast linnulennult 2,5-3 km kaugusel ida ja kagu suunas. Vajadusel saab kustutusvett võtta planeeringualast ida suunas (Keemia vkt 3t ja Keemia vkt 2e kruntidel) külgnevatest basseinidest.

4.8. TEHNOVÕRKUDE JA -RAJATISTE ASUKOHAD

Planeeringuga on määratud tehnovõrkude/-süsteemide võimalik põhimõtteline kulgemine ja lahendus. Täpne tehnovõrkude lahendus lahendatakse projekteerimisel.

4.8.1. Veevarustus

Alale planeeritud rajatised ei vaja joogiveevarustuse ühendust. Vajalik on tehnilise vee ühendus ladestatava tuha niisutamiseks. Selleks kasutatakse transporditrassi kaudu tootmises tekkivat kvaliteedinõuetele vastavat puhastatud tööstusvett, ladestusalalt kogutavat sademevett või varuvariandina Konsu järvest võetavat pinnavett.

4.8.2. Reoveekanaliseerimine

Sademeerohkel perioodil tuha niisutamiseks vett ei võeta, mistõttu on planeeringuga kavandatud ka võimalus liigse vee ärajuhtimiseks. Olenevalt vee kvaliteedist nähakse ette võimalus veejuhtimiseks suublasse või käitlemiseks reoveepuhastisse. Planeeringuga on näidatud võimalik reoveetorustiku koridor ning pumpla, et võimaldada vajadusel (kui settebasseinidesse koguneb reostunud vesi) reovee pumpamine OÜ Järve Biopuhastus regionaalsesse reoveepuhastisse. Planeeringuga on näidatud võimalik pumpla asukoht planeeringuala läheduses rekonstrueeritava sademevee kogumisbasseini kirdenurgas.

Kavandatav reoveesüsteem tuleb lahendada kooskõlas OÜ Järve Biopuhastus tehniliste tingimustega.

4.8.3. Elektrivarustus, sh välisvalgustus

Täiendavat liitumist võrguvaldajaga ei kavandata. Elektrivarustus lahendatakse huvitatud isiku kõrval asuva ala olemasoleva liitumise ja võimsuse baasil. Vajalik kaabelliin planeeringualale jõudmiseks on kavandatud mööda võimalikku transporditrassi.

Lubatud on planeeringualale kavandada välisvalgustus. Täpne elektrivõrgu, sh välisvalgustuse lahendus antakse edasisel projekteerimisel.

4.8.4. Sidevarustus

Ala sidevarustus on kavandatud tänapäevaste juhtmevabade lahenduste abil. Täiendavaid kaabelliitumisi sideteenuse pakkujatega ei ole planeeritud.

4.8.5. Soojusvarustus

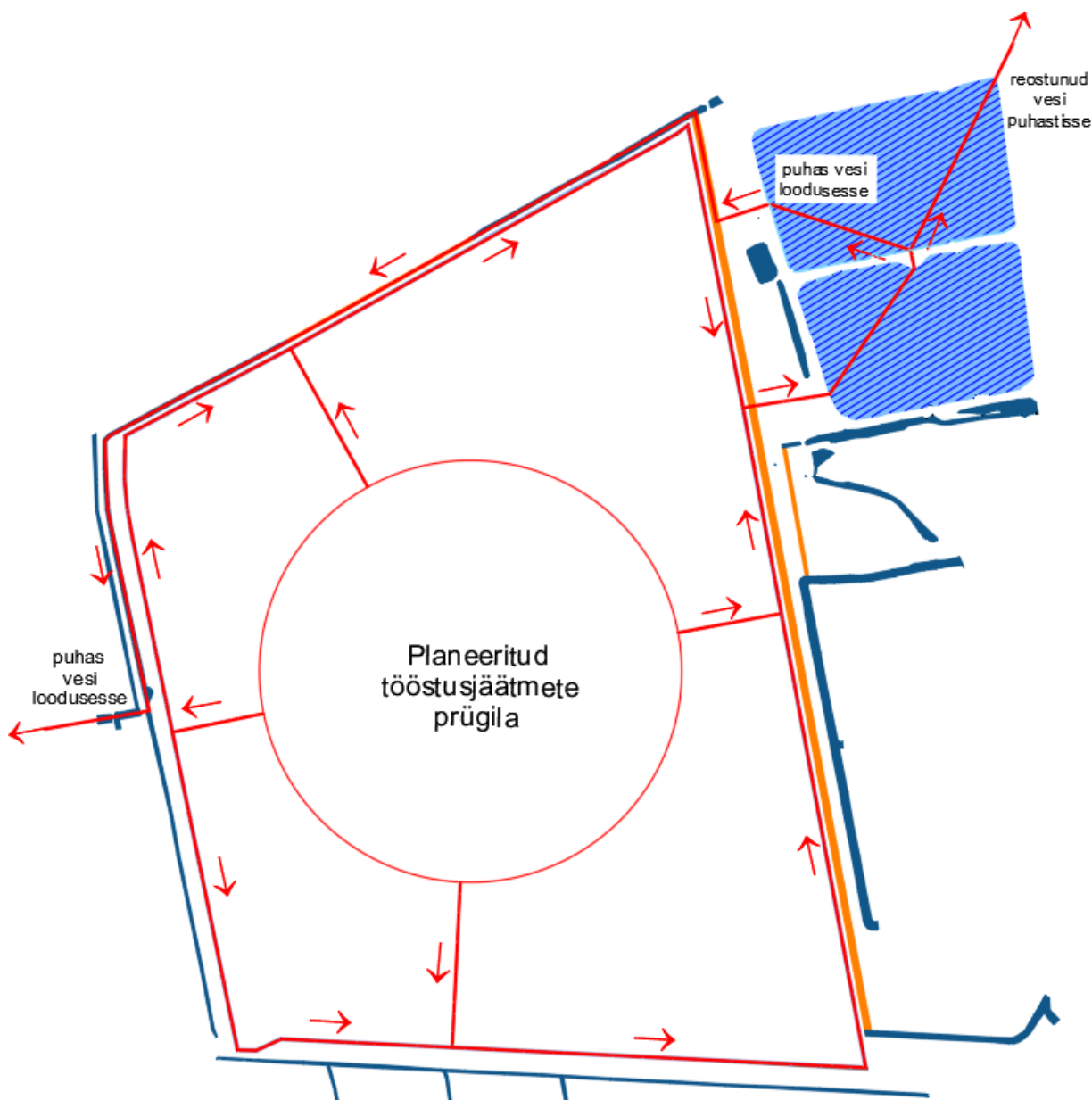
Alale planeeritud rajatised ei vaja eeldatavalt soojavarustuse ühendust. Vajadusel lahendatakse soojavarustus elektrikütte baasil.

4.9. VERTIKAALPLANEERIMINE JA SADEMEVESI

Planeeringu elluviimisel tuleb tagada olemasolevate kraavisüsteemide toimimine. Selleks tuleb osaliselt olemasolevaid kraave ümber tõsta või rajada uusi kraave. Vastavad kraavid on märgitud põhijoonisel.

Planeeritud tööstusjäätmete prügilale tuleb rajada alus. Prügilala aluse projekteerimisel tuleb arvestada keskkonnaministri 29.04.2004 määrust nr 38 "nõudeid prügilala aluse rajamiseks ning prügilala nõrgvee kogumiseks ja prügilala põhja koguneva nõrgvee koguse võimalikuks vähendamiseks". Lähtuda tuleb Kobras OÜ poolt koostatud töös nr 2021-298-4 „Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügilala kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine“ sätestatust.

Ladestu pinnale sattuv sademevesi seotakse osaliselt tuha tsementeerumisel. Üleliigne sademevesi (valgvesi) on kavas juhtida kogumisbasseini. Planeeringuga on kavandatud ladestusala ümber kraav sademevee (valgvee) kogumiseks, mis juhitakse Kohtla-Järve linna territooriumile jäävale Keemia vkt 2e katastriüksusel paiknevasse olemasolevasse kogumisbasseini, mis tuleb rekonstrueerida. Olenevalt vee kvaliteedist nähakse ette võimalus vee juhtimiseks suublasse (loodusesse) või käitlemiseks reoveepuhastisse. Kogumisbasseini täpne suurus ning reostunud- ja puhta vee edasi liikumise lahendused antakse edasisel projekteerimisel. Valgvee põhimõtteline liikumine on esitatud skeemil 5.

Skeem 5. Põhimõtteline valgvee liikumise skeem. Vee teekond kujutatud punasega.

Prügila perimeetritele tuleb rajada nõrgvee kogumiseks drenaažitorustik ja -kaevud. Ladestusmetoodikast tuleneval on nõrgvee teke minimaalne, kuid vajadusel on võimalik see drenaažikaevudest välja pumbata ja suunata reoveepuhastisse puhastamiseks. Võimalik pumpla asukoht on planeeringualast kirde suunas rekonstrueeritava sademevee kogumisbasseini juures (joonis 4). Reovesi suunatakse pumplast lähima reoveepuhastusjaamani, mis asub Kohtla-Järve linnas, planeeringualalt ca 3 km kaugusel (joonisel 2 märgitud võimalik reovee pumpamise trassi koridor).

Sademevee juhtimine vertikaalplaneerimise teel naaberkinnistutele pole lubatud. Vertikaalplaneerimine ja sademevee ärajuhtimiseks vajalikud kalded lahendatakse projekteerimise käigus.

4.10. KESKKONNATINGIMUSED PLANEERINGUGA KAVANDATU ELLUVIIMISEKS

- Prügila asukohavaliku alal on valdavalt pinnakattes saviliiv ja liivsavi, kuid kohati võib esineda ka savi, lisaks on tehnogeensete setete all õhuke turbasegune mulla kiht. Alal võib seega kohati esineda keerukamaid ehitustehnilisi tingimusi, millega tuleb projekteerimisel arvestada.
- Uue prügila aluse rajamise ehitustöödega alustamiseks tuleb esmalt alale kogunenud vesi ära juhtida. Puudub teadmine, et alale kogunenud veest oleks võetud veeproove. Seega pole teada, kas vesi võib olla läheduses asuva jääkreostusobjekti mõju tõttu reostunud. Tõenäosus selleks on madal, kuid seegipoolest tuleb tööde kavandamisel võtta vee kvaliteedi välja selgitamiseks veeproovid.
- Kuna olemasolevad geoloogilised tingimused ei vasta keskkonnaministri 29.04.2004 määrus nr 38 § 11 lõikes 3 sätestatule (prügila aluse pinnase filtratsioonimoodul $\leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s ja paksus ≥ 5 m), tuleb prügila aluskonstruksiooni projekteerimisel ette näha täiendavad abinõud nagu tehisbarjääriga tugevdamine, mis koos geoloogilise barjääriga tagab vähemalt samaväärse kaitse. Tehisbarjääri saab rajada looduslikest või tehismaterjalidest või ka neid omavahel kombineerides. Kõige levinum looduslik materjal isoleeriva kihi rajamiseks on sobivate omadustega savi, mille tihendamisel optimaalse niiskuse juures saavutatakse vajalik filtratsioonimoodul. Prügila aluse rajamisel saab kasutada tehisbarjäärina ka sünteetilist membraani. Paigaldatav tehisbarjäär peab tagama määruuses kirjeldatud tehisbarjäärile kohase kaitse.
- On äärmiselt oluline, et prügila aluskonstruksiooni paigaldamine toimuks väga rangelt tootjapoolsete juhiste järgi ning ehitustööde puhul rakendataks pidevat ja ranget järelevalvet. Lohakalt ja mittenõuetekohaselt paigaldatud alusmaterjalid võivad põhjustada olulist keskkonnakahju (pinnase, pinna- ja põhjavee reostamist), mille põhjuste ja tagajärgede likvideerimine võib hiljem osutuda väga kulukaks. Kuna prügila aluskonstruksiooni ehitamine võib toimuda ka etapiliselt, siis on äärmiselt oluline, et kõik vajalikud ühendused rajatakse vastavalt projektile ja tootjapoolsetele juhistele.
- Nõrgvee kogumiseks ja ärajuhtimiseks tuleb prügila põhja isoleerivale kihile (tehisbarjäärile) paigaldada hästi vett juhtivast materjalist drenaažikiht, mis vastab prügilamääruse § 13 nõuetele ning mille abil vähendatakse veesurvet tehisbarjäärile. Seda, kas ja kui palju nõrgvett tegelikult tekib, ei ole võimalik täpselt prognoosida. Dreanaažikihi rajamine on vajalik, kuna prügila tööperiood on pikk ning kindlaid välistusi nõrgvee tekkimise osas teha ei saa;
- Kui võimalik, siis võiks ladestusala välja ehitada ja kasutusele võtta järkjärgult, mis võimaldab vähendada käideldava vee koguseid;

- Tekkiv nõrgvesi tuleb kokku koguda ja suunata käitlemiseks reoveepuhastisse;
- Tootmises tekkivate jäätmete ladestamisel tuleb lähtuda parimast teadaolevast teabest, jäätmete ladestamiseks tuleb kasutada eksperdi/ekspertide poolt väljatöötatud meetodikaid, mis tagavad nõrgvee tekke minimeerimise ning jäätmeheidla stabiilsuse. Käesoleva parima teadmise kohaselt tuleb kavandatavas prügilas jäätmete ladestamisel kasutada järgmisi IPT Projektijuhtimine OÜ poolt koostatud meetodikaid ja juhiseid:
  - poolkoksi ladestamisel: töö nr. 13-11-1124/1 „AS VKG Petroter meetodil tekkiva TSK tuha ja poolkoksi optimaalse koosladustamise tehnoloogia välja töötamine”, Aruanne, 2014.
  - Petroter TSK tuha ladestamisel: töö nr 16-01-1261_1 „Viru Keemia Grupp AS Petroter tuha ladustamise võimalustest Petroter tuha ladustamisest poolkoksi puudumisel”, 2016.;
  - gaasipuhastusjäätmete ladestamisel: töö nr 16-11-1306 „VKG Energia OÜ Põhja soojuselektrijaama suitsugaaside puhastamise jääkprodukti ladustamine õlitootmise jääkide hoidlas”, 2017;
  - muudest keskkonnaprojektidest pärinevate jäätmete ladestamisel: töö nr 19-04-1480 „AS Viru Keemia Grupp Erra ja Purtse jõe reostunud setete ladustamise võimalustest”, 2019 ning töö nr 2823/17 „VKG ohtlike jäätmete prügila ühendamine riikliku prügilaga ja uue sulgemislahenduse keskkonnamõju hindamine”, 2018;
  - Kukruse A-kategooria jäätmeheidlasse ladestatud ja ladestuse keemiliste protsesside käigus tekkinud materjalide (karbonaatne materjal, utmisjääk, peen-põlevkivi, jms) ümberladestamiseks väljatöötatud meetodikat (OÜ Hendrikson & Ko, 2018).

Kui aja jooksul töötatakse välja meetodikad, mis on samaväärsed või paremad keskkonnakaitse ja inimese tervise ja heaolu seisukohast lähtuvalt, siis tuleb neid võimaluse korral rakendada.

- TSK tuha ladestamisel kujundatakse mägi nõlvadega 1:3. TSK tuha ladestamisel kujundatakse mägi nõlvadega 1:3. Selline nõlvus võimaldab nõlval liikuda tehnikaga, tagab mäe stabiilsuse ning võimaldab sademevee kiire äravoolu.
- Kuna ladestu veepidavuse tagab juba nõuetekohaselt, vastavalt meetodikale paigaldatud Petroter tuhk, ei ole prügila sulgemisel vajalik täiendavate meetmete rakendamine ladestule täiendava vettpidava katte rajamiseks. Petroter TSK tuha tsementeerumisyrgne veejuhtivus võib aja jooksul soodsates tingimustes väheneda ja olla isegi väiksem kui 10^{-9} m/s. Petroter TSK tuha kihiti ladestamisel ja piisaval niisutamisel moodustub ühtlane mäemassiiv filtratsioonimooduliga $<10^{-9}$ m/s.
- Pikema aja vältel võivad keskkonnatingimuste muutumisel TSK tuhast väliskihis osakestevahelised sidemed (keemiliste reaktsioonide tagajärjel kujunev tsementeeritus) kas osaliselt väheneda või kaduda. Kujuneva prügila kehendi pikaajalise stabiilsuse, väikese veejuhtivuse ja erosioonikindluse tagamiseks tuleb ehitada nõlvale välisvall.
- Uuringute põhjal (IPT Projektijuhtimine OÜ, 2014, IPT Projektijuhtimine OÜ, 2016) on tehniliselt ja majanduslikult sobivaks lahenduseks Petroter tuha katmine lõpplasundis 10 m paksuse tihendatud värske poolkoksi või selle puudumisel 4 m paksuse põlevkivi kaevandamise aherainekihiga. See võimaldab ühtlasi tagada ladestu väikese veejuhtivuse ning vihmavee drenimise ladestu pinnaskihis. Petroter tuha ladestamisel ja vähemalt 4 m paksuse aherainekihiga kaetult on stabiilsus jäätmeheidla

lõppkontuuris tagatud, kui ladestu 1:3 nõlva kõrgus on kuni 50 m, kõrgema nõlva korral tuleb projekteerida vaheterrassid.

- Lisaks uuris IPT Projektijuhtimine OÜ 2018. a. aheraine ja poolkoksi omavahelise kombineerimise võimalusi ning leiti, et välisvalli rajamiseks on sobilikud järgmised lahendused:
  - a) välisvall rajatakse 10 m paksusest poolkoksi kihist;
  - b) poolkoksi puudumisel rajatakse 10 m paksusele poolkoksist välisvallile 4 m paksune aherainest välisvall;
  - c) kui poolkoksi teke taastub, siis vahepeal tekitatud 4 m paksusele aherainest välisvallile rajatakse 10 m paksune poolkoksist välisvall, kus tekitatakse aheraine välisvallilt üleminekuks poolkoksist platoo.

Kui välisvall kujundatakse vaheldumisi 4 m paksuste aherainest ja 10 m poolkoksist ilma platoota kihtidena vastavat tekkivatele tootmisjätmetele, siis on vaja täiendavate tööstuslike katsete alusel välja selgitada sellise kattelahenduse erosioonikindlus. Kui katsete tulemused näitavad selle variandi erosioonikindlust, tuleb seda rakendada variandi asemel, kus kasutatakse aherainest välisvallilt üleminekuks poolkoksist platoo rajamist. Selle variandi kasutamiseks ei ole vaja läbi viia täiendavat keskkonnamõju hindamist (IPT Projektijuhtimine OÜ, 2018).

- IPT Projektijuhtimine OÜ on oma 2019. a töös välja toonud Petroter TSK tuha väikese veejuhtivuse pikaajalise tagamise meetmete seas, et prügila katmislahenduse alternatiiviks on ka kattekihi moodustamine 5-6 m paksusena Petroter TSK tuhast. Tegemist on seega neljanda võimaliku katmislahendusega. Sel juhul tuleb ette näha vihmavete ära juhtimine ladestu pinnalt kraavidega. See katmislahenduse alternatiiv on kasutatav vaid hoidla selles osas, kus TSK tuhka ei ladustata koos teiste jätmetega (katla-või lendtuhk, muud ohtlikud jätmed, poolkoks), või kui teised jätmed jäävad hoidla välispinnast kaugele (>50 m).

Eelkirjeldatud välisvalli lahendused võimaldavad vältida temperatuurimuutustest tulenevate pragude teket ladestatud tuhas ning seega veepidavuse vähenemist.

- Keskkonnaprojektide läbiviijad peavad enne jätmete ladestusalale transportimist kindlaks tegema jätmete ladestuskõlblikkuse. Ladestatavas materjalis (muudest keskkonnaprojektidest pärinevas materjalis) sisalduvate ohtlike ainete sisaldust tuleb süstemaatiliselt analüüsida, et kontrollida nende vastavust keskkonnaministri määruse nr 38 „Prügilate rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“ § 22 lõigetes 1 kuni 4 toodud nõuetele (nõuded sõmerate jätmete leostuvuse kohta), vajadusel tuleb taotleda § 22 lõigetes 5 kuni 7 lubatud erandite rakendamist.
- Ladestusalalt kogutav valgvesi tuleb kokku koguda ja suunata kogumisbasseini, kuhu kogutud sademevett saab kasutada ladestatava tuha niisutamiseks. Kogumisbasseini puhul tuleb arvestada, et sademeterohkel perioodil tuha niisutamiseks vett ei võeta, mistõttu tuleb kavandada võimalus liigse vee ärajuhtimiseks (reoveepuhastisse või suublasse). Kui vee kvaliteet on seiretulemuste põhjal õigusaktidega ja keskkonnakompleksloaga kehtestatud nõuetele vastav, on see võimalik juhtida suublasse. Kui vee kvaliteet ei vasta suublasse juhtimise nõuetele, tuleb vesi suunata käitlemiseks reoveepuhastisse.

- Kraavide lahenduse ümberkujundamisel tuleb arvestada, et tegemist on jääkreostusobjekti piirkonnaga. Tööde tegemisel tuleb ettevaatusprintsipist lähtuvalt kavandada meetmed sette leviku piiramiseks ja paigaldada tööalast allavoolu õlitõkkepoomid pinnavee reostumise ohu minimeerimiseks. Kraavide põhi tuleb aluspinnasest kindlalt isoleerida, et välistada selles voolava vee kokkupuudet sealse pinnasega.
- Ehitusperioodil esineb tavapärane ehitustegevusele iseloomulik õhusaaste, mille vähendamiseks tuleb kasutada heas korras seadmeid ja rakendada töökorralduslike meetmeid tegevuste optimeerimiseks. Lisaks on asjakohane rakendada vajadusel meetmeid tolmamise vähendamiseks (nagu teede ja ehitusala kastmine) ning arvestada ilmaoludega vältides intensiivselt tolmu tekitavaid töid tugeva tuule korral.
- Ajutises ladustamispaigas vahetult konveieri otsa juures, transpordil kui ka ladestamise kohas ei saa välistada väga kuival perioodil tuha tolmamist. Isegi peale tsementeerumist ja kivistumist purustatakse tekkinud sidemed vahetult auto ratta all, laaduriga töötamisel jne. Seetõttu tuleb ladestu teid vajadusel niisutada. Täiendava vee lisamisel suureneb ka ladestu tugevus, vähemalt pinnakihi (tuhk seob täiendava koguse vett).
- Rakendada tuleb kõiki meetmeid keskkonnanähäringu (tolmu ja müra) levik vähendamiseks niivõrd, kui võrd seda on mõistlik eeldada ning mille kulud ei ole selgelt ülemäärased. Näiteks vajadusel tuleb rakendada meetmeid transpordiga seotud tolmu tekke ja leviku vältimiseks.
- Ehitustöödega seotud kasvuhoonegaaside heite minimeerimiseks tuleb vältida ebavajalikku tegevust ja ressursikulu, seega peab prügila rajamise lahendus olema läbimõeldud ning tööde maht ja logistika optimaalne.
- Ehitustööde alalt eemaldatud pinnas tuleb võimaluse korral taaskasutada.
- Erosiooni ohu vähendamiseks on vajalik kaetud nõlvad haljastada. See puudutab eelkõige alasid, kus kattekihiks on poolkoks ja TSK tuhk, kuna aherainekihil on erosioonikindlus tegelikult olemas. Kattes ladestu enne haljastamist tuha ja roveesetekomposti seguga vahekorras 1:1, luuakse haljastamiseks oluliselt paremad eeldused. Kuna prügila omanikul ja käitajal ei ole võimalik tagada roveesetekomposti olemasolu piisavalt, siis kirjeldatud lahendust ei saa nimetada ainuõigeks lubatavaks peamiseks haljastamise viisiks. Roveesetekomposti puudumisel tuleb jätkata nõlvade haljastamist hüdrokülviga või haljastada ladestu muul moel.
- Võimalike lekete ja kõrvalekallete õigeaegselt avastamiseks tuleb järjepidevalt läbi viia sademeveebasseinidest välja juhitava vee, pinna- ja põhjavee seiret.

4.11. SERVITUUTIDE VAJADUSE MÄÄRAMINE

Planeeringuga tehakse juurdepääsu ja tehnovõrkude servituudi ettepanek katastriüksustel Keemia vkt 3t (kü tunnus 32215:001:0065), Keemia vkt 2h (kü tunnus 32215:001:0036), Keemia vkt 4t (kü tunnus 32215:001:0066) paikneva transpordikoridori ulatuses Tuhavälja katastriüksuse (kü tunnus 43701:003:0127) ja Kohtla metskond 3 katastriüksuse (kü tunnus 43701:003:0320) kinnistute kasuks, et võimaldada planeeringualale juurdepääs ning tagada tehnovõrkudega varustus. Võimalik koridori paiknemine on kujutatud joonisel 2.

4.12. KURITEGEVUSE RISKE VÄHENDAVAD NÕUDED JA TINGIMUSED

Kuritegevuse riskide vähendamiseks võib vajadusel ala ümbritseda piirdega. Soovitav on kasutada ala valgustamist pimedal ajal. Lisaks sellele on soovitatav kasutada alal videovalvet, alarmsüsteeme ja teisi valve võimalusi.

4.13. PLANEERINGU KEHTESTAMISEST TULENEVATE VÕIMALIKE KAHJUDE HÜVITAJA

Juhul, kui planeeringu elluviimisega tekitatakse kahju kolmandatele osapooltele, hüvitatakse kahjud vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

4.14. PLANEERINGU ELLUVIIMISE VÕIMALUSED

Planeeringut on lubatud ellu viia etapiselt.

Planeeritud ehitusõiguse realiseerimiseks tuleb välja ehitada ala infrastruktuur ning rajada nõuetekohane prügila alus.

5. KOOSKÕLASTUSTE JA KOOSTÖÖ KOKKUVÕTE

Kokkuvõtte kooskõlastustest ja koostööst planeeringu ajal on esitatud tabelis 1.

Tabel 1. Kooskõlastused ja koostöö

Kuupäev	Asutuse või ettevõtte nimetus / krundi nimetus ja tunnus	Kooskõlastuse tingimused või seisukoht (koopia asub planeeringu lisades)	Nimi ja amet

6. JOONISED – DIGITAALSELT ON JOONISED ESITATUD ERALDI FAILIDENA

6.1. ASENDISKEEM

6.2. FUNKTSIONAALSED SEOSSED

6.3. OLEMASOLEV OLUKORD

6.4. PÕHIJONIS